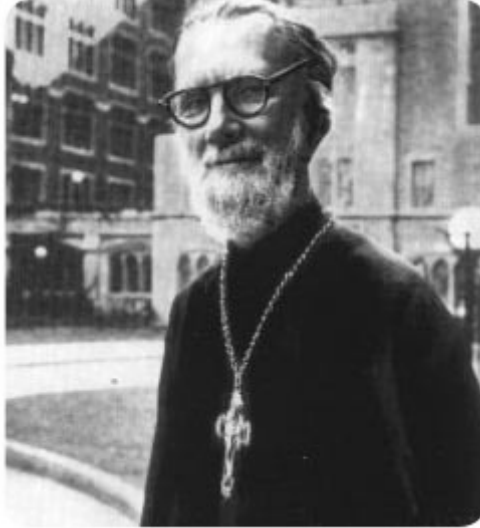
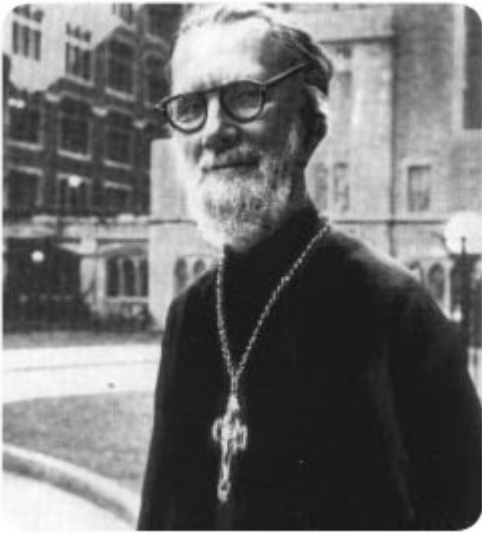

Ἑλληνισμὸς καὶ Θεολογία (Florovsky George Fr. (1893- 1979))

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Θεολογία και Ζωή / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα / Ορθόδοξη πίστη](#)

Δέν θά ἦταν σωστό νά ποῦμε ὅτι ἡ ρωσική θεολογία, στή δημιουργική της ἀνάπτυξη, εἶχε καταλάβει καί ἀφομοιώσει πλήρως ἢ ἀρκετά σέ βάθος τούς Πατέρες καί τό Βυζάντιο. Αὐτό, πρέπει ἀκόμα νά τό κάνη. Πρέπει νά περάση μέσα ἀπό τό αὐστηρό σχολεῖο τοῦ χριστιανικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ὁ Ἑλληνισμός, οὕτως εἰπεῖν, προσέλαβε αἰώνιο χαρακτήρα στήν Ἐκκλησία- ἔχει ἐνσωματωθῆ σ' αὐτήν τή δομή τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἡ αἰώνια κατηγορία τῆς χριστιανικῆς ὑπάρξεως. Φυσικά ἐδῶ δέν ἐννοεῖται ὁ ἐθνικός Ἑλληνισμός τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος ἢ τῆς Ἀνατολῆς οὔτε ὁ ἐλληνικός φυλετισμός, πού εἶναι ἀπηρχαιωμένος καί χωρίς δικαίωση. Ἀσχολούμεθα μέ τή χριστιανική ἀρχαιότητα, μέ τόν Ἑλληνισμό τοῦ δόγματος, τῆς λειτουργίας, τῆς εἰκόνας.

Στή λειτουργία, τό ἑλληνικό style τῆς «εὐσέβειας τῶν μυστηρίων» μπῆκε μέσα στόν ρυθμό τῆς λειτουργικῆς μυσταγωγίας, χωρίς νά ὑποστῆ κάποιο εἶδος μυστικοῦ «ἐπανεξελληνισμοῦ». Θά μπορούσε κανεῖς, πού εἶναι μέσα στήν Ἐκκλησία, νά εἶναι τόσο ἀνόητος, ὥστε αὐθαίρετα νά «ἀφελληνίσῃ» τίς λειτουργίες καί νά τίς μεταφέρῃ σ' ἓνα πιό «μοντέρνο» style; Ἐπί πλέον, ὁ Ἑλληνισμός εἶναι κάτι περισσότερο ἀπό ἓνας προσωρινός σταθμός στήν Ἐκκλησία. Ὅταν ὁ θεολόγος ἀρχίσῃ νά σκέπτεται ὅτι οἱ «ἑλληνικές κατηγορίες» εἶναι ἀπηρχαιωμένες, αὐτό ἀπλῶς σημαίνει ὅτι αὐτός ἔχει βγῆ ἔξω ἀπ' τόν ρυθμό τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ θεολογία δέν μπορεῖ ἴσως νά εἶναι καθολική παρά μόνο μέσα στόν Ἑλληνισμό.

Βέβαια, ὁ Ἑλληνισμός ἔχει διπλή σημασία. Ἐνα ἀντιχριστιανικό στοιχεῖο κυριαρχοῦσε στό ἀρχαῖο πνεῦμα. Μέχρι τώρα ὑπῆρξαν πολλοί πού κατέφυγαν στόν Ἑλληνισμό μέ ὀλοφάνερο σκοπό νά σηκωθοῦν καί νά πολεμήσουν τόν Χριστιανισμό (ἀπλῶς θυμηθῆτε τόν Νίτσε!).

Ἀλλά ὁ Ἑλληνισμός ὀλοκληρώθηκε μέσα στήν Ἐκκλησία• τέτοια εἶναι ἡ ιστορική σημασία τῆς πατερικῆς θεολογίας. Αὐτή ἡ «ὀλοκλήρωση τοῦ Ἑλληνισμοῦ» συνεπήγετο μιὰ ἀνελέγητη διάσπαση, τό κριτήριο τῆς ὁποίας ὑπῆρξε τό κήρυγμα τοῦ Εὐαγγελίου, ἡ ιστορική φανέρωση τοῦ σαρκωθέντος Λόγου. Ὁ χριστιανικός Ἑλληνισμός, μεταμορφωμένος καθὼς ἦταν, εἶναι τελείως ιστορικός.

Ἡ πατερική θεολογία εἶναι πάντα «θεολογία γεγονότων», μᾶς φέρνει ἀντιμέτωπους μέ γεγονότα, τά γεγονότα τῆς ἱερᾶς ἱστορίας. Ὅλα τά σφάλματα καί οἱ πειρασμοί ἑνός ἐξελληνισμοῦ πού ἐπιδιώχθηκε ἀπερίσκεπτα -συνέβησαν ἐπανειλημμένα στόν ροῦ τῆς ἱστορίας- δέν μποροῦν ἴσως νά μειώσουν τή σπουδαιότητα αὐτοῦ του θεμελιώδους γεγονότος: τό «Εὐαγγέλιο» καί ἡ χριστιανική θεολογία, ἅπαξ διά παντός, διατυπώθηκαν ἐξ ἀρχῆς μέ ἑλληνικές

κατηγορίες. Πατερικότητα καί καθολικότητα, ιστορικότητα καί Έλληνισμός είναι διάφορες απόψεις ενός μοναδικού καί άδαιρέτου δεδομένου.

Πηγή: agiazoni.gr